

VÝHODY A NEVÝHODY INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLÓGIÍ (IKT) Z POHĽADU PODNIKOV AGROSEKTORU

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (ICT) ACCORDING TO AGRO-SECTOR COMPANIES

Peter DEPEŠ (SR)

ABSTRACT

Information and communication technologies offer in presence new ways of communication, search information, but also obtaining information about company. Effective exploiting of ICT increases company competitiveness, too. In present information age is speed of obtain information and also the way of information usage decisive. Agro-sector companies appreciate flexible communication and effective search information the most. The biggest disadvantages are demands on employee's knowledge and continued investment in innovation.

KEY WORDS

ICT, effective exploiting of IT, internet, communication, agro-sector companies

ÚVOD

Dnes sa informačné a komunikačné technológie dotýkajú každého z nás. Sú súčasťou nášho bežného života, či už v súkromí, alebo v práci. Informačné technológie už dnes nepredstavujú žiadnu novinku, nedostupné médium, či nejaký novodobý fenomén. Každý podnik musí používať informačné technológie, aby zvýšil konkurencieschopnosť podniku. Podnik, v ktorom sú dostatočne využívané informačné a komunikačné technológie, má značnú informačnú a konkurenčnú výhodu.

IKT nepredstavujú len stereotypné kliknutie do klávesnice a prezeranie internetových stránok. K efektívnemu využívaniu IKT patria jednotlivé parciálne znalosti v oblasti softvéru, hardvéru, IT marketingu, bezpečnosti, či efektívnosť využívania internetu. Ak si riadiaci pracovníci podniku neuvedomujú silu a všetky možnosti, ktoré IKT predstavujú, tak nevyužívajú IKT efektívne a ich konkurencieschopnosť sa znižuje.

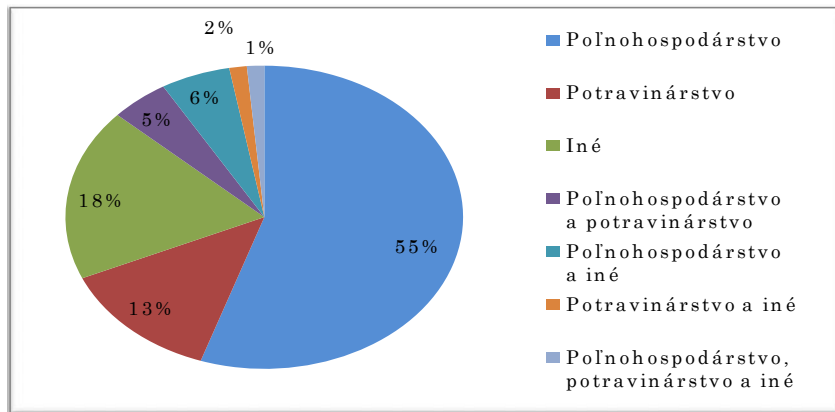
MATERIÁL A METÓDY

Hlavným materiálom príspevku bol dotazník realizovaný v druhej polovici roku 2008 na výberovej vzorke 213 podnikov agrosektoru. Základný súbor dotazníkového prieskumu bol tvorený podnikmi agrosektoru. Výberový súbor bol vytvorený náhodným a dostupným výberom z databázy Agroregistru MP SR, výberom zo slovenských i svetových internetových vyhľadávacích a osobnými kontaktmi.

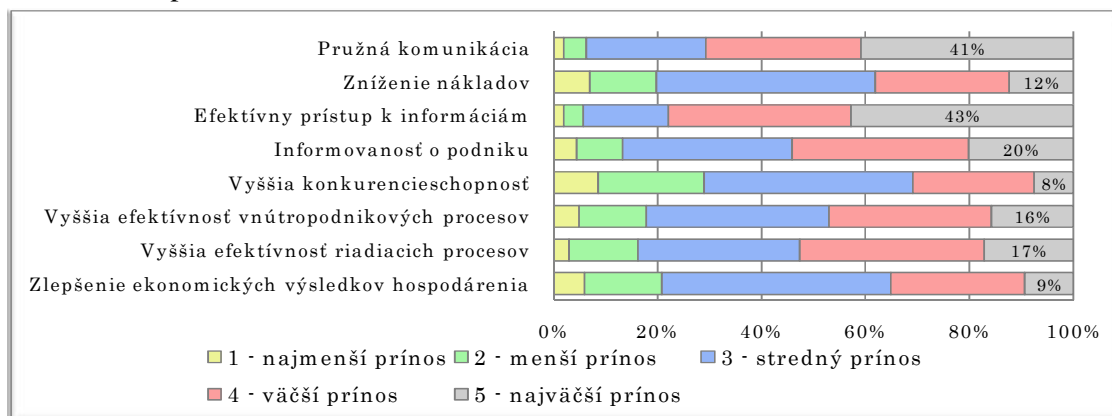
Viac ako polovica skúmaných podnikov (55,19 %) sa zaoberala poľnohospodárstvom (poľnohospodárskou prvovýrobou). Druhou najpočetnejšou skupinou boli iné spoločnosti agrosektoru (18,40 %), teda spoločnosti zaoberajúce sa doplnkovými poľnohospodárskymi činnosťami, ako napr. služby poľnohospodárom, obchodovanie s poľnohospodárskymi komoditami, alej nasledovali potravinárske spoločnosti (13,21 %). Niektoré podniky mali viaceré oblasti pôsobenia. Ich celkový podiel zo skúmanej vzorky zobrazuje graf 1. Keďže niektoré skupiny sú príliš malé, tak za poľnohospodárske podniky boli považované aj tie,

ktoré sa popri hlavnej po nohospodárskej prvovýrobe zaoberajú aj potravinárstvom, resp. inými innos ami súvisiacimi s po nohospodárstvom. Ak sa potravinárske podniky zaoberali aj inými po nohospodárskymi innos ami, sú tiež primárne považované za potravinárske.

Graf 1 Oblas pôsobenia dopytovaných podnikov agrosektoru

Graf 2 Prínos používania IKT a ich sú astí

Zdroj: Vlastné spracovanie

Overovanie vzáhu medzi poradovou a nominálnou premennou (faktorom) bolo zisované pomocou neparametrického Friedmanovho testu, ktorý identifikuje, či medzi skúmanými poradiami existuje zhoda alebo rozdiel. Medzi jednotlivými možnosťami prínosu používania IKT je vzáha, keďže P hodnota je pri zvolenej hladine významnosti 0,05 prakticky nulová ($P < 0,0001$). Zamietame teda nulovú hypotézu o rovnosti všetkých mediánov, t.j. rozdiel medzi aspoň jednou dvojicou mediánov vyvíjaných zo vzorky je príliš veľký na to, aby mohol byť iba dôsledkom náhodného výberu.

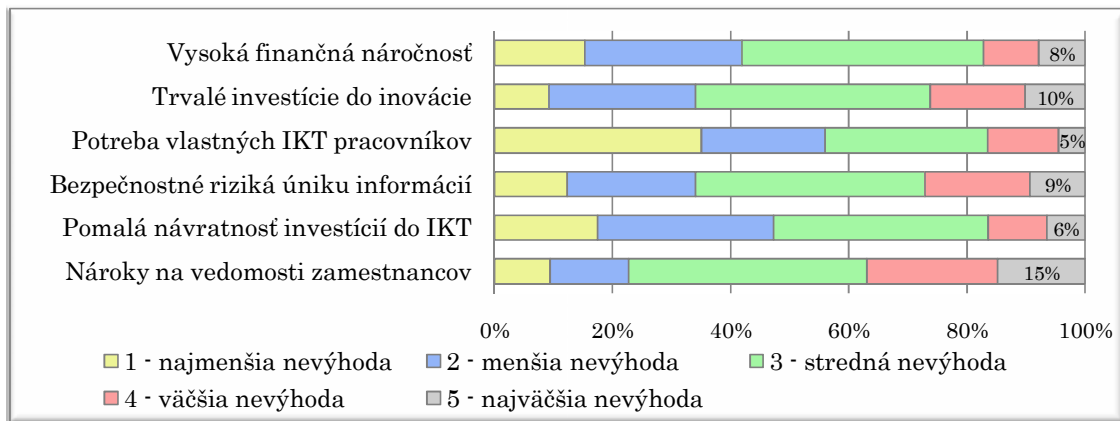
Pre prínos používania IKT a jeho súastí v podnikoch agrosektora bol použitý aj výpočet korelačného koeficientu medzi všetkými skúmanými veličinami. Vzhľadom k tomu, že všetky hodnoty boli kladné, ide o priamu závislosť. Vo väčšine prípadov išlo o slabú a stredne silnú závislosť. Silná závislosť¹ je v piatich prípadoch:

- pružná komunikácia – efektívny prístup k informáciám,
- pružná komunikácia – vyššia efektívnosť riadiacich procesov,
- vyššia konkurencieschopnosť – vyššia efektívnosť vnútropodnikových procesov,
- vyššia efektívnosť vnútropodnikových procesov – vyššia efektívnosť riadiacich procesov,
- vyššia efektívnosť riadiacich procesov – zlepšenie ekonomických výsledkov hospodárenia.

Preferenčný vzáha podnikov k nevýhodám IKT a jeho súastí ukázal, že podniky považujú nároky na vedomosti zamestnancov ako najväčšiu nevýhodu používania IKT. Naopak väčšina podnikov necíti potrebu mať vlastných IKT odborníkov, a to považujú za najmenšiu nevýhodu. Druhou najmenšou nevýhodou je pomalá návratnosť investícií do IKT. Výpočet modusu všetkých možností ukázal, že potreba vlastných IKT pracovníkov je považovaná za najmenšiu nevýhodu pre podniky agrosektora. Nevýhody používania IKT a ich súastí zobrazuje nasledovný graf 3.

¹ Silná závislosť – korelačný koeficient $> 0,5$; Stredne silná závislosť – korelačný koeficient $0,3-0,5$; Slabá závislosť – korelačný koeficient $0,1-0,3$; Veľmi slabá závislosť – korelačný koeficient $< 0,1$;

Nevýhody používania IKT a ich sú astí

LITERATÚRA

- [1] DEPEŠ, PETER, 2009. *Efektívne využitie informačných a komunikačných technológií pre podporu riadenia podnikov v PPK: dizertácia práca*. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU), 2009. 147 s.

KONTAKT

Ing. Peter Depeš, PhD.

Slovenská poľnohospodárska univerzita

Fakulta ekonomiky a manažmentu

Katedra informatiky,

Tr. A. Hlinku 2

949 76 Nitra

tel.: 037/6416508 kl. 881

e-mail: pd01@fem.uniag.sk

Recenzoval(a): doc. Ing. Klára HENNYEYOVÁ, CSc.